

Kohteen nimi: Harminkalliot 1000 00 9959

Määrittely ja mj-luokka: Kiukaallinen tupasija. II.

Peruskartta: 2432 02 + 2414 11 YPPÄRI

Koordinaatit: p = 7151 728, i = 3361 825, z = n. 5 m

Kylä ja alue: Yppäri, Rajaniemi

Tila: 22:23 Rajaniemi

Omistaja : Toivo Rajaniemi

Kohde sijaitsee Pyhäjoen kirkosta n. n. 6,5 km länsilounaaseen Yppäriin Rajaniemen lounaispuolella, Perilänlahdesta noin 700 metriä pohjoiseen olevalla kalliolla, alueen kahdesta kalliosta eteläisemmällä. Kallion ala on noin 100 x 50 metriä. Ympäristöstään selvästi kohoavan kallion ympäristö on osin alavaa rannikon sekametsää, osin kuivempaa mäntymetsää. Itse kallio on osin jäkälöitynyt, kallion laella on jokunen puu.

Paikalla on pienen kallion korkeimmalla kohdalla sijaitseva ns. tupasija eli mahdollisen kalapirtin tms. jäännös. Luonnonkiviperustuksen ala on noin 3 x 3 metriä. Väli-ilmansuuntien mukaisen rakennuksen itänurkassa on rauennut kiuas, jonka ala on n. 1,5 x 2 metriä ja korkeus 40 – 40 cm. Sammalen peittämän kiukaan päällä kasvaa kataja ja kuusi. Rakennuksensijan eteläpuolella on tuulenkaato, josta tavattiin ohutta tasolasia, joka jätettiin paikoilleen. Mikäli lasi liittyy viereiseen rakenteeseen, ei rakenne liene 1600-lukua vanhempi, todennäköisempi ajoitus voisi olla 1700- tai jopa 1800-luku.

Toivo Rajaniemi näytti kalliolla jäännöksestä noin 25 – 30 metriä länteen olevia kohtia, joissa hänen tulkintansa mukaan olisi käsitelty traania. Kohdissa oli heikkoa rapautumaa, mahdollisesti kuumuuden jäljiltä, sekä mustunutta kallion pintaa. Allekirjoittaneen tietämys historiallisella ajalla tapahtuneesta traaninvalmistuksesta ei riitä vahvistamaan tai kumoamaan Rajaniemen käsitystä. Kyseisiin kohtiin ei liittynyt irrallisia kiviä tai muita rakenteita, jollaisia esihistoriallisissa traaninvalmistuspaikoissa on.

Kohteesta ilmoitti pyhäjokinen Toivo Rajaniemi (Rajaniementie 209, 86100 Pyhäjoki, p. 050 554 3033) Pohjois-Pohjanmaan museoon.

Kohteen tiedot ilmoitettiin tarkastuksen jälkeen Museovirastoon puhelimitse sekä sähköpostitse kaavoittajalle (jaakko.isoheranen@fcg.fi) heti tarkastuksen jälkeen, jotta kohde otettaisiin kaavassa huomioon.

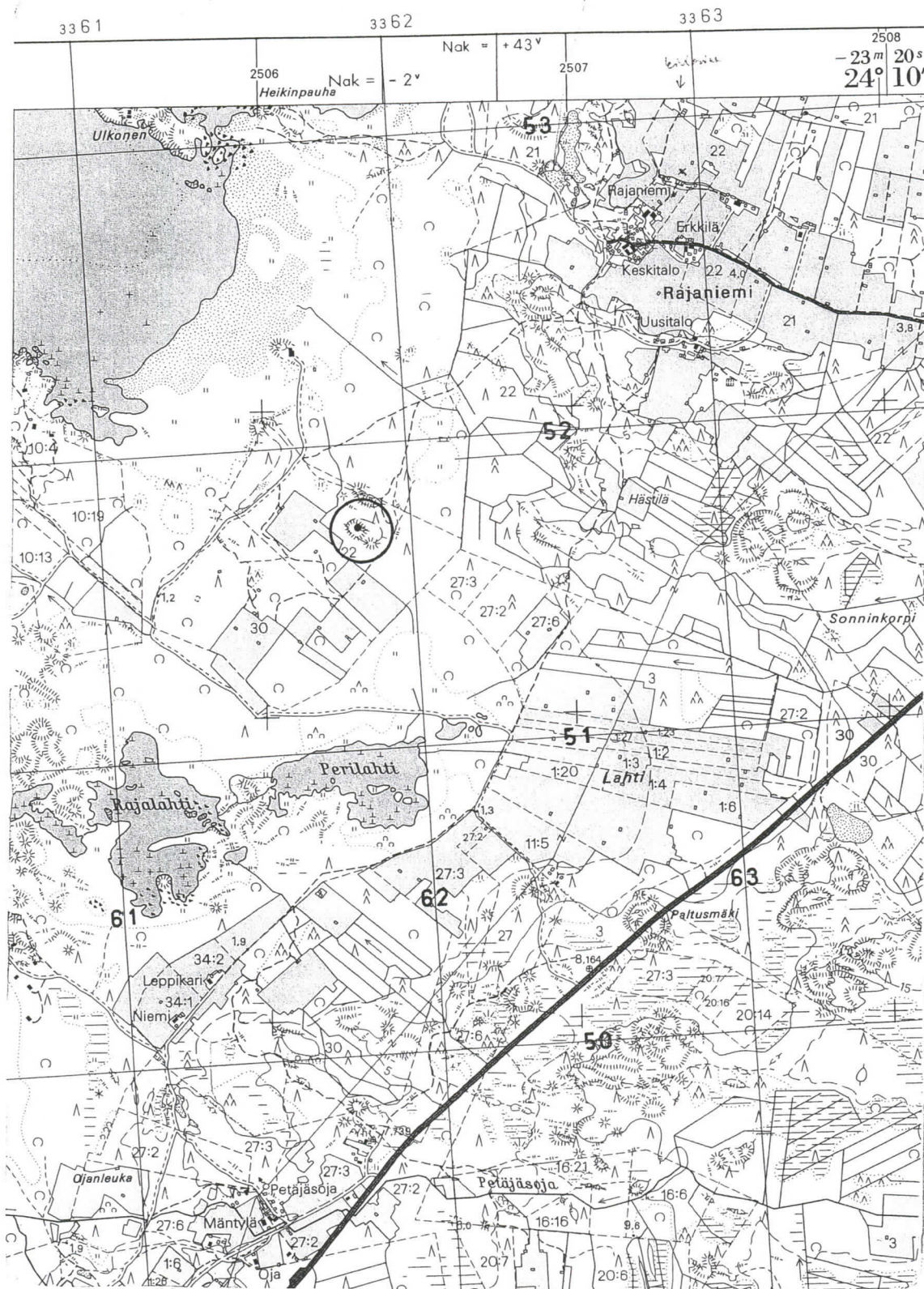
Tarkastettu 12.6.2007 Pyhäjoen Merenrannikon rantayleiskaavaan liittyvien tarkastusten aikana.

Kartat: Peruskarttaote 2432 02 + 2414 11 YPPÄRI

Oulussa 15.10.2007

Mika Sarkkinen
tutkija
Pohjois-Pohjanmaan museo

PYHÄJOKI 28 HARMINKALLIOT

PK 2432 02+2414 11 YPPÄRI

KIUKAALLINEN TUPASIJÄ

$p = 7151 \ 728$, $i = 3361 \ 825$, $z = n. 5m$

Tark. 2007 M. Sarkkinen